

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets President

Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/2730-

1. desember 2020

Svar på spørsmål nr. 577 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune til samferdselsminister Knut Arild Hareide

Ved brev av 26. november 2020 har stortingsrepresentant Bengt Fasteraune stilt følgende spørsmål til skriftlig besvarelse til samferdselsminister Knut Arild Hareide:

"Avinor har incentivordninger som «belønner ønsket utvikling.» Blant annet oppstartstøtte og markedsstøtte. Hvilke flyselskaper har deltatt i disse incentivordningene og hvilke utbetalinger eller rabatter er det gitt?"

Svar:

I følge forskrift 20. desember 2019 nr. 2137 om avgifter for bruk av lufthavner drevet av Avinor AS § 40 har Avinor adgang til å gi rabatter på de avgiftene som fastsettes på grunnlag av forskriftens øvrige bestemmelser "dersom selskapet anser det godtgjort at avgiftsreduksjonen vil øke den samlede inntekten og stimulere til bedre utnyttelse av luftfartøyene og luftfarts-anleggenes kapasitet."

Denne bestemmelsen har Avinor benyttet som hjemmelen for å fastsette oppstartstøtte og markedsstøtte. Bestemmelsen forutsetter at Avinor selv mener at de på sikt vil tjene på å gi rabatt. Jeg forutsetter at Avinor etterlever de kravene som følger av bestemmelsen.

Jeg har innhentet påfølgende informasjon fra Avinor for å kunne svare på spørsmålet fra Fasteraune.

Oppstartstøtte

Selskapet beskriver den nåværende ordningen med oppstartrabatt slik:

"Rabatter som kan gis til et flyselskap for å fremme nye direkte ruter fra en Avinor-lufthavn til en ny utlandsdestinasjon. Med «ny direkterute» menes en rute med minst en ukentlig avgang mellom to destinasjoner hvor det ikke allerede eksisterer en rute. Det skal ikke ha vært trafikk på ruten i løpet av de siste 12 måneder. Nye destinasjoner vurderes etter de ulike byenes trafikksystem. For London vil eksempelvis alle lufthavnene være en del av samme trafikksystem, og en rute til London Luton vil ikke vurderes som ny destinasjon når det allerede finnes rute til London Heathrow. Det må være et minimum av 16 sammenhengende frekvenser i minimum 16 uker for at ruten skal kvalifisere til oppstartstøtte.

Oppstartsrabatt kan også innvilges til fraktruter. Med «ny fraktrute» menes helårsrute med minst en ukentlig avgang mellom to destinasjoner hvor det ikke allerede eksisterer en helårsrute med minst én ukentlig avgang. Dersom det allerede er avganger til flyplasser innenfor samme IATA city pair defineres destinasjonene ikke som ny, og kvalifiserer ikke til oppstartstøtte. En rute vurderes som ny dersom ingen andre selskaper har drevet fraktransport på strekningen med minst en ukentlig avgang de siste 12 måneder."

Avinor oppgir å ha gitt følgende samlede beløp i oppstartstøtte for de foregående årene:

År	Oppstartstøtte nye ruter
2015	16 714 904
2016 	8 215 517
2017	10 733 513
2018 	13 467 087
2019 	16 444 352
Totalt 2015-2019	65 575 374

Avinor legger til grunn at de beløpene hvert enkelt flyselskap har nytt godt av under ordningen med oppstartstøtte er forretningssensitive opplysninger som er taushetsbelagt etter reglene i offentleglova § 13, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2. Nedenfor er det tatt inn en liste over de flyselskapene som har nytt godt av ordningen, og hvilke år de har det.

Flyselskap	2015	2016	2017	2018	2019
AIR FRANCE	X			X	X
BERGEN AIR TRANSPORT AS	X	X	X		
BLUE AIR AVIATION S.A.			X	X	X
BRITISH MIDLAND REGIONAL LTD	X	X	X	X	X
C.A.L. CARGO AIR LINES LTD			X	X	X
ETHIOPIAN AIRLINES			X	X	X
EUROPEAN AIR TRANSPORT			X	X	X
FINNAIR OY				X	X
FLYBE-BRITISH EUROPEAN	X				
FONNAFLY AS			X		
HAINAN AIRLINES COMPANY LIMITED					X
IBERIA					X
JSC "RUSLINE"		X	X	X	
KLM ROYAL DUTCH AIRLINES	X	X			
LOGANAIR LTD.				X	X
LUFTHANSA				X	X
LUFTHANSA CARGO AIRLINES	X	X	X		
NEXTJET	X				
NORWEGIAN AIR INTERNATIONAL LTD			X	X	
NORWEGIAN AIR SHUTTLE AS	X	X	X	X	X
QATAR AIRWAYS	X				
SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM	X	X	X	X	X
SPRINTAIR S.A.				X	X
SUN-AIR OF SCANDINAVIA AS	X	X			
TURKISH AIRLINES			X	X	X
WEST AIR SWEDEN AB NORGE FILIAL	X	X			
WIDERØES FLYVESELSKAP ASA	X	X		X	X
WIZZ AIR Lëgiközlekedësi,Kft	X	X	X	X	X
Totalsum	16 714 904	8 215 517	10 733 513	13 467 087	16 444 352

Markedsføringsstøtte

Avinor oppgir dette om sin egen ordning: "*Kan gis ved etablering av nye ruter eller andre spesielle tiltak på lufthavnene. Avinor kan samarbeide direkte med flyselskapet, eller bidra i samarbeid med Innovasjon Norge, Fjord Norge eller lignende organisasjoner for å støtte et konkret prosjekt. Beløpet som kan gis er et engangsbeløp, og kan dekke inntil 50 % av eksterne prosjektkostnader.*"

Avinor legger til grunn at de beløpene hvert enkelt flyselskap har nytt godt av under ordningen med markedsføringsstøtte er forretningssensitive opplysninger som er taushetsbelagt etter reglene i offentleglova § 13, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2.

Nedenfor er tatt inn en liste over de flyselskapene som har nytt godt av ordningen, og hvilke år de har det.

Flyselskap	2015	2016	2017	2018	2019
Air France				X	X
Blue Air			X		
BMI Regional			X		
British Airways	X	X	X		
Croatia Airlines			X		
Emirates	X	X		X	
Ethiopian			X		X
Eurowings				X	
Finnair					X
Icelandair	X	X	X	X	
Innovasjon Norge	X	X	X	X	X
KLM		X			
Loganair				X	X
Lufthansa		X			
Mindshare Norway AS				X	
Norwegian	X	X	X	X	
Qatar Airways				X	
Samarbeid ruteutvikling	X				
SAS		X	X	X	
Sun-Air	X			X	
TaL Aviation nordic AB			X		
Ving Norge	X				
Vueling					X
Widerøe			X	X	X
Wizz Air			X	X	
Totalsum	31 437 525	35 164 717	46 597 419	52 810 350	13 868 617

Bonus ved passasjervekst

Avinor oppgir dette om ordningen: "Omfatter alle Avinors lufthavner, og passasjergrunnlaget beregnes på totalnivå for konsernet ved at det summeres per flyselskap for alle lufthavner. Passasjervekst-bonusen premierer flyselskapene for bedre utnyttelse av eksisterende kapasitet på ruter. Bonus beregnes på gruppenivå for flyselskap, hvilket innebærer at forflytning av passasjerer fra et flyselskap til et annet innen én og samme gruppe ikke vil danne grunnlag for utbetaling av bonus. En eierskapsandel på minimum 50 prosent benyttes for å vurdere hvorvidt et flyselskap tilhører en gruppe."

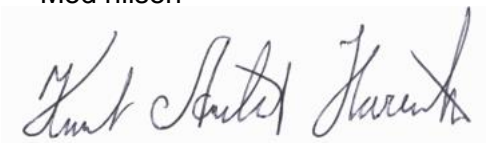
År	Passenger vekst bonus (alle ruter)
2015	12 880 800
2016	8 192 709
2017	21 855 624
2018	12 965 040
2019	5 136 120
Totalt 2015-2019	61 030 293

Nedenfor følger en liste over flyselskap som har mottatt slik bonus:

Adria Airways
 Aegean
 Aeroflot
 Air Baltic
 Air France
 Austrian
 BMI Regional
 British Airways
 Brussel Airlines
 Croatia Airlines
 Easyjet
 Emirates
 Finnair
 Flyviking
 IBERIA
 Icelandair
 KLM
 Logan Air Limited
 LOT Polish Airlines
 Lufthansa
 Norwegian
 Pegasus Airlines
 Qatar Airways
 Ryanair
 SAS
 Sun-Air
 TAP
 Thai Airways
 Turkish Airlines
 Vueling
 Widerøe
 Wizz Air

Avinor opplyser at deres incentivordninger er notifisert hos ESA og vurderes til å være konservative sammenlignet med tilsvarende ordninger hos selskapets konkurrenter.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, reading "Knut Arild Hareide". The signature is written in a cursive style with a large initial 'K' and a long, sweeping tail.

Knut Arild Hareide